

Rapport final

Analisa da las periclitaziuns

Chantun Grischun
2025

Amt für Militär und Zivilschutz
Uffizi da militar e da protecziun civila
Ufficio del militare e della protezione civile

Uffizi da militar e da protecziun civila
Cura, favrer 2026

Cuntegn

Rapport final Analisa da las periclitaziuns

1	Introducziun	4
1.1	Situaziun da partenza	4
1.2	Finamira	6
1.3	Organisaziun dal project	8
2	Realisaziun da l'analisa da las periclitaziuns	9
3	Enconuschientschas da l'analisa da las periclitaziuns	10
3.1	Situaziun da periclitaziun actuala (fasa I)	10
3.2	Valitaziun da las ristgas	14
3.2.1	Frequenza	14
3.2.2	Dimensiun dals donns	15
3.2.3	Matrix da las ristgas	17
3.3	Analisa dals deficits e mesiras per eliminar ils deficits (fasa II)	18
4	Conclusiuns	19
5	Perspectiva	20

1

Introducziun

1.1 Situaziun da partenza

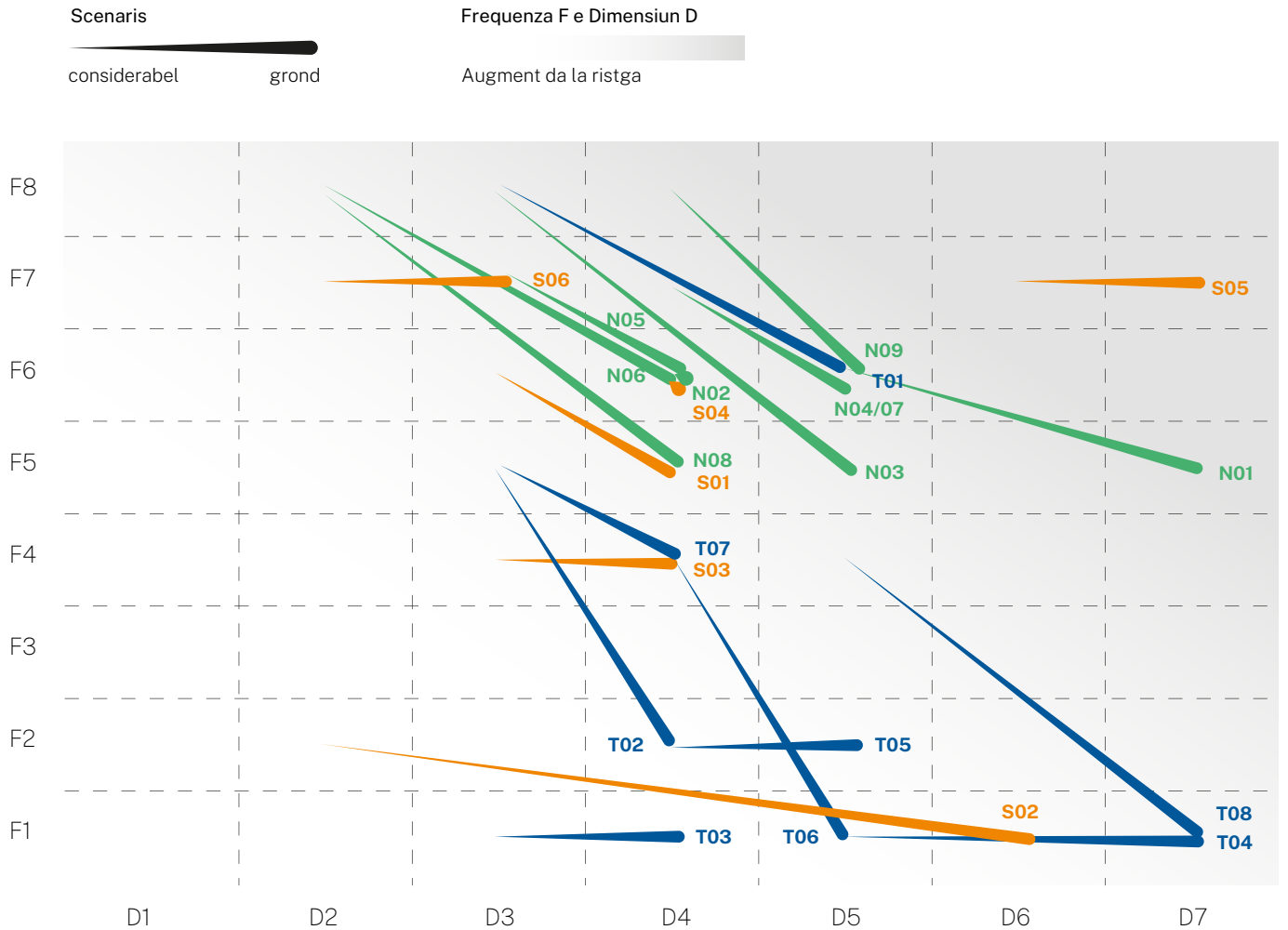
La Svizra è adina puspè pertutgada d'eveniments e da svilups che pericliteschan la populaziun e sias basas d'existenza u che restrenschan considerablamain il mintgadi. Ord vista actuala è la superaziun da catastrofas e da situaziuns d'urgenza la pli gronda sfida per la protecziun da la populaziun. Quai en spezial, perquai ch'i resultan tras questas catastrofas e situaziuns d'urgenza donns adina pli gronds, perquai che la societad moderna è pli e pli colliada, las infrastructures pli e pli sensibilas e perquai che la densidad da las valurs è gronda. Per pudair far frunt sistematicamain a questas periclitaziuns, ston ins enconuscher quellas e las ristgas che resultan da talas. (Uffizi federal da protecziun da la populaziun (UFPP); Mit Gefährdungen und Risiken umgehen, 17 da november 2023)

Eveniments exemplarics da l'ultim passà che han g'ì consequenzas per la populaziun dal chantun Grischun (u da l'entira Svizra) èn la bova da crappa al Piz Cengalo cun pliras bovas da glitta sequentas l'onn 2017, la stgarsezza d'electricidad smanatschanta la primavaira 2023, las malauras en il Mesauc la stad 2024 sco er la pandemia da COVID-19, che ha procurà dal 2020 fin il 2022 per ina situaziun extraordinaria sin l'entir mund.

Tenor l'art. 7 da la Lescha davart la protecziun da la populaziun en il chantun Grischun dals 17 da zercladur 2015 (Lescha davart la protecziun da la populaziun; LPPC; DG 630.000) èsi en emprima lingia l'incumbensa da las vischnancas da proteger la populaziun cunter catastrofas e situaziuns d'urgenza sin il territori communal. Tenor l'art. 8 al. 1 LPPC ha il chantun l'obligaziun d'analisar ils privels ch'èn d'impurtanza considerabla per il chantun, da far la planisaziun da la prevenziun che sa basa sin questa analisa sco er da dumagnar eveniments en cas da situaziuns extraordinarias. Quai vul dir, ch'il chantun daventa activ u intervegn pir, sch'ina vischnanca n'è betg pli abla da dumagnar independentamain in eveniment.

Per garantir e megliar cuntinuadamain la protecziun da la populaziun e lur basas da viver, ha la Regenza – cun ses conclus dals 11 da favrer 2013 (prot. nr. 106/2013) – incumbensà l'Uffizi da militar e da protecziun civila (UMPC) da far in'analisa cumplexsiva da las periclitaziuns per la protecziun da la populaziun. En quest connex han stuì vegnir analisads mo quels eveniments che pudessan chaschunar ina situaziun extraordinaria en il chantun e perquai esser fitg pretensius per il sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun u schizunt surdumandar quest sistem. L'onn 2016 ha il UMPC preschentà a la Regenza in'analisa cumplexsiva da las periclitaziuns. L'analisa ch'è vegnida fatga tenor la fasa I dal mussavia KATAPLAN da l'Uffizi federal da protecziun da la populaziun (UFPP), descriva las periclitaziuns relevantas per il chantun Grischun. Tut en tut èn vegnidas identifitgadas 23 periclitaziuns (cf. illustraziun 1), che pudessan esser relevantas per il chantun. En in segund pass è vegnida fatga in'analisa dals deficits per eliminar quels sco er per reducir las ristgas (KATAPLAN fasa II). Tar las trais fasas prevenziun, superaziun e regeneraziun èn vegnids identifitgads tut en tut 118 deficits e da quai èn vegnidas formuladas 132 mesiras. 122 da questas mesiras han ils acturs ch'èn mintgamai responsabels, gia realisà durant ils ultims onns.

Perquai che l'analisa da la situaziun da periclitaziun e da las ristgas sco er dals deficits mussa mo la situaziun mumentana, ha la Regenza incumbensà – cun ses conclus dals 17 da mars 2017 (prot. nr. 229/2017) – il UMPC da realisar il management da las ristgas cuntinuand. La coordinaziun cumpiglia principalmain l'incumbensa da controllar mintga 5 fin 10 onns la situaziun da periclitaziun sco er da controllar mintg'onn il stadi da realisaziun da las mesiras. Ils onns 2024 e 2025 è vegnida fatga sin basa da quai in'actualisaziun correspudenta tenor la medema metodica.

Periclitaziuns che resultan da la natira N:

- 01 Terratrembels
- 02 Auas grondas
- 03 Bova
- 04 Lavinias da naiv
- 05 Navaglias fermas
- 06 Crudada da crappa, da blocca e da grippa
- 07 Stemprà
- 08 Incendi da gaud
- 09 Malauras

Periclitaziuns che resultan da la tecnica T:

- 01 Stgarsezza d'electricidad
- 02 Interrupzion da l'infrastructura da distribuziun Gas
- 03 Accident da tren, cun rauba privlusa
- 04 Accident en ovra nucleara
- 05 Ancap manaschi C
- 06 Accident da traffic sin via / cun rauba privlusa
- 07 Accident da tren da persunas
- 08 Incap implant d'accumulaziun

Periclitaziuns che resultan da la societad S:

- 01 Acziun d'amoc
- 02 Attatga B
- 03 Eveniment durant occurrenza gronda
- 04 Unda da fugitivs
- 05 Epidemia/pandemia
- 06 Epidemias d'animals

Illustraziun 1: Matrix da las ristgas (2016) cun las periclitaziuns ch'èn relevantas per il chantun Grischun (analisa da las periclitaziuns 2016)

1.2 Finamira

Per pudair garantir e megliar cuntinuadamain en il chantun Grischun er en l'avegnir la protecziun da la populaziun e sias basas d'existenza, è vegnida controllada la situaziun da periclitaziun ed actualisada la valitaziun da las ristgas sco er vegni identifitgà il basegn d'agir. En il center da la reelavuraziun èn stads mo eveniments che pon chaschunar ina situaziun speziala e/u extraordinaria en il chantun Grischun e ch'èn fitg pretensius per il sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun, quai sin basa dal «Leitfaden KATAPLAN –die kantonale Gefährdungsanalyse» (UFPP; 27 da november 2019) e sin fundament dal «Integrales Risikomanagement» da la Confederaziun (UFPP; 2019, [cf. illustraziun 2]).

Illustraziun 2: © UFPP, «Integrales Risikomanagement», 2019

Cun controllar la situaziun da periclitaziun e la validaziun da las ristgas èn stadas en il center las suandantas finamiras e dumondas:

Finamira	Dumonda
Las periclitaziuns relevantas èn discutadas e fixadas	<p>Datti periclitaziuns che na ston –pervia dals svilups dals ultims 10 onns –betg pli vegnir consideradas sco relevantas per il chantun Grischun?</p> <p>Datti periclitaziuns che ston –pervia dals svilups dals ultims 10 onns –vegnir consideradas da nov sco relevantas per il chantun Grischun?</p>
Las ristgas èn actualisadas ed en cas da basegn validadas da nov	<p>En ils scenaris da referenza anc actuals tenor las novas enconuschientschas u ston els vegnir adattads? Tge consequenzas resultan da quai per la validaziun da las ristgas?</p> <p>Tge trends sa mussan en las trais categorias (periclitaziuns che resultan da la natira, da la tecnica e da la societad) che pudessan procurar principalmain per ina nova validaziun da las ristgas?</p>
Il basegn d’agir è deduci	Co è il chantun Grischun preparà per dumagnar situaziuns spezialas ed extraordinarias? Tge deficits existan e co pon quels vegnir eliminads?

Tabella 1: Finamiras e dumondas appartegnentas davart la reelavuraziun dal KATAPLAN

1.3 Organisaziun dal project

Il UMPC ha manà il project en connex cun la realisaziun da l'analisa da las periclitaziuns (cf. illustraziun 3). El è stà il punct da contact tranter la giunta directiva e la gruppa da lavur.

La giunta directiva ha accumpagnà las lavurs ed è stada responsabla per controllar succes-sivamain, che l'incumbensa dal project vegnia observada.

La gruppa da lavur è sa cumponida da represchentants da differents posts da servetsch chantunals, cumpletta cun represchentants da la Viafier retica, dad AutoDaPosta SA e dal Stab territorial chantunal da colliaziun.

Direcziun dal project		
Pascal Porchet, UMPC	Patrick Brunold, UMPC	Raphael Hofmann, UMPC
Giunta directiva		
Lorenz Tanner, UI	Urban Maissen, UGP	Marc Handlery, GVG
Pascal Porchet, UMPC	Stefan Brem, UFPP	Walter Schlegel, Polizia chant.
Remo Fehr, UNA		
Arbeitsgruppe		
Beat Hunger, UEnTr	Alois Degonda, UNA	Anita Senti, Polizia chant.
Peter Müller, UEnTr	Remo Fehr, UNA	Adrian Sommer, Polizia chant.
Thomas Schmid, UEnTr	Daniel Güttinger, UNA	Marco Steck, Polizia chant.
Roman Aebli, UI	Andreas Huwiler, UGP	Martin Candrian, *
Mario Eugster, UI	Lukas Kobler, UGP	Marco Blumenthal, UP
Heinz Patt, UI	Urban Maissen, UGP	Claudia Caprez, UP
Lorenz Tanner, UI	Siri Anesini, DGSS	Roger Danuser, UP
Georg Carl, UMDC	Franco Riedi, DGSS	Christian Kindschi, AutoDaPosta
Giochen Bearth, USVA	Marina Jamnicki, US	Christian Florin, VR
Matthias Beckmann, USVA	Rudolf Leuthold, US	Roald Hofmann, VR
Claudio Paganini, USVA	Ricardo Arpagaus, GVG	Ralph Rechsteiner, VR
Patrick Brunold, UMPC	Conradin Caduff, GVG	Roman Felix, UCB
Armin Gartmann, UMPC	Christian Flütsch, GVG	Gion Hagmann, UCB
Raphael Hofmann, UMPC	Marc Handlery, GVG	Reto Knuchel, UCB
Pascal Porchet, UMPC	Walter Schlegel, Polizia chant.	
*Stab territorial chantunal da colliaziun		

Illustraziun 3: Organisaziun dal project

2

Realisaziun da l'analisa da las periclitaziuns

L'analisa da las periclitaziuns è s'orientada al mussavia KATAPLAN dal UFPP ed è vegni dividì en trais fasas.

En la **fasa I** (mars 2024–avust 2024) han ils represchentants da la grupp da lavur analisà en workshops in vast spectrum da periclitaziuns che resultan da la natira, da la tecnica e da la societad areguard lur ristgas per il chantun Grischun. Analogamain al proceder da 2014 han ins tschernì d'in catalog voluminus dal UFPP tut las periclitaziuns relevantas per il chantun Grischun. Per la seleccziun èn vegnids fixads ils suandants criteris:

- La periclitaziun po manar ad eveniments che disturban u donnegian fermamain e durablamain parts considerablas da la populaziun dal Grischun e sias basas d'existenza;
- La periclitaziun na procura betg per eveniments quotidian che pudessan vegnir dumagnads da las organizaziuns a glisch blava involvidas, mabain cuntegna il potenzial d'esser fitg pretensius u schizunt da surdumandar il sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun (situaziun speziala / extraordinaria, acziun dal Stab directiv chantunal);
- Ils eveniments che resultan da las periclitaziuns n'èn betg da considerar ord vista dal business continuity management (BCM).

Il catalog da las periclitaziuns 2023 dal UFPP cumpiglia tut en tut 107 periclitaziuns. 27 da questas periclitaziuns han la grupp da lavur e la giunta directiva valità sin plaun chantunal sco relevantas.

En la **fasa II** (settember 2024 – mars 2025) han ils represchentants da la grupp da lavur evaluà ils deficits sco er eventualas mesiras per eliminar ils deficits e per reducir las ristgas.

En la **fasa III** (emprim quartal 2025) prenda la Regenza la decisiun politica, tge mesiras che vegnan realisadas e tge ristgas ch'èn d'acceptar.

3

Enconuschientschas da l'analisa da las periclitaziuns

3.1 Situaziun da periclitaziun actuala (fasa I)

En cumparegliaziun cun l'analisa da las periclitaziuns fatga dal 2014 fin il 2016 è vegnidas definidas – ord vista da la protecziun da la populaziun – da nov 27 periclitaziuns sco relevantas, empè da sco fin ussa 23 periclitaziuns. Quellas èn divididas en 12 periclitaziuns che resultan da la natira, 9 che resultan da la tecnica e 6 che resultan da la societad. Las periclitaziuns ch'èn gia vegnidas evaluadas il 2014, èn per part vegnidas designadas da nov u en il cas da la «N08 Incendi da gaud e setgira» consideradas sco duas periclitaziuns ch'èn da valitar separadamain ina da l'autra, quai cun l'intent da precisar u d'adattar ellas a l'analisa naziunala da las ristgas da catastrofas e da situaziuns d'urgenza Svizra (CSUS). Las tabellas 2 fin 4 numnan las periclitaziuns relevantas per il chantun Grischun.

Periclitaziuns che resultan da la natira

N01	Terratrembels	Periclitaziun existenta
N02	Auas grondas	Periclitaziun existenta
N03	Bova permanenta	Periclitaziun existenta: concretisà il titel tras la noziun «permanent», per pudair excluder bovas spontanias che resultan da precipitaziuns fermas (guardar N09)
N04	Enviern da lavinas	Periclitaziun existenta: adattà il titel tenor CSUS anteriuramain «lavinias da naiv»
N05	Navaglias fermas	Periclitaziun existenta
N06	Crudada da grippa e bova da crappa	Periclitaziun existenta: anteriuramain «crudada da crappa, da blocca
N07	Stemprà	Periclitaziun existenta
N08	Incendi da guaud	Periclitaziun existenta
N09	Precipitaziuns fermas	Periclitaziun existenta: anteriuramain «malauras»
N10	Setgira	Nova periclitaziun: fin ussa resguardà cunzunt sco motiv per incendis da guaud (guardar N08)
N11	Unda da chalira	Nova periclitaziun
N12	Neobiotas	Nova periclitaziun

Tabella 2: Periclitaziuns che resultan da la natira

Tar las periclitaziuns che resultan da la natira èn tut las periclitaziuns d'enfin ussa vegnidas definidas sco relevantas. Igl ha dà mo pitschnas adattaziuns:

- ▶ N03: L'anteriur titel «bova» è vegnì cumpletà cun la noziun «permanenta». La periclitaziun duai cumpigliar situaziuns sco quella a Brinzauls, dentant betg bovas spontanias che pon per exempel resultar sco consequenza da precipitaziuns fermas (guardar N09).
 - ▶ N04: L'anteriur titel «lavinias da naiv» è vegnì midà ad «enviern da lavinas» (tenor CSUS).
 - ▶ N06: L'anteriur titel «crudada da crappa / da blocca, crudada da grippa» è vegnì midà a «crudada da grippa e bova da crappa». Er sche crudadas da crappa e da blocca procuran per donns considerabels, n'èsi betg previsibel, che quai pudess esser uschè pretensius per las autoritads ed organisaziuns a glisch blava cumpetentas, che quai chaschunass ina situaziun speziala u extraordinaria.
 - ▶ N09: L'anteriur titel «malauras» è ina noziun superiura per differents eveniments me-teorologics. Per quest motiv è il titel vegnì concretisà cun il nov titel «fermas precipitaziuns».
- Periclitaziuns che resultan da la natira ch'èn vegnidas agiuntadas da nov, èn:
- ▶ N10 Setgira: Ina setgira è fin ussa vegnida resguardada sco impuls per incendis da guaud en la periclitaziun respectiva. L'ultim passà mussa, ch'i pon resultar er autras consequenzas, particularmain en connex cun la disponibladad dad aua. Perquai è vegnida registrada in'atgna periclitaziun.
 - ▶ N11 Unda da chalira: Sin basa dals scenaris climatics da la Confederaziun, che pro-gnostitgeschan undas da chalira pli lungas e pli frequentas, è questa periclitaziun vegnida validada sco relevanta.t.
 - ▶ N12 Neobiotas: Spezias exoticas invasivas datti gia en il chantun Grischun. Ellas pon chaschunar cumplicaziuns en il guaud da protecziun ma er problems da sanadad. Perquai è questa periclitaziun vegnida validada sco relevanta.

Periclitaziuns che resultan da la tecnica

T01	Accident da tren cun rauba privlusa	Periclitaziun existenta
T02	Accident en manaschi C	Periclitaziun existenta: adattà il titel tenor CSUS (anteriuramain incap, «manaschi C»)
T03	Accident en ovra nucleara	Periclitaziun existenta
T04	Accident en implant d'accumulaziun	Periclitaziun existenta: titel adattà tenor CSUS (anteriuramain incap, implant d'accumulaziun)
T05	Stgarsezza d'electricitad	Nova periclitaziun: cuntegna las anteriuras periclitaziuns «interrupziun dal provediment d'electricitad» ed «interrupziun da l'infrastructura da distribuziun Gas»
T06	Interrupziun / restricziun	Nova periclitaziun
T07	Interrupziun dals servetschs IT	Nova periclitaziun
T08	Accident da traffic sin via / cun rauba privlusa	Periclitaziun existenta
T09	Accident da tren da persunas	Periclitaziun existenta

Tabella 3: Periclitaziuns che resultan da la tecnica

Las suandantas midadas èn vegnidas fatgas:

- ▶ T02: L'antieriura periclitaziun «incap en manaschi C» vegn da nov designada sco «accident en manaschi C» (tenor CSUS).
- ▶ T04: L'antieriura periclitaziun «incap en implant d'accumulaziun» vegn da nov designada sco «accident en implant d'accumulaziun» (tenor CSUS).
- ▶ T05: L'antieriura periclitaziun «interrupziun dal provediment d'electricitad» vegn da nov designada sco «stgarsezza d'electricitad». La stgarsezza d'electricitad che ha sma-natschè l'enviern 2022/2023 ha mussà, che betg mo ina interrupziun pli lunga dal provediment d'electricitad po chaschunar ina situaziun speziala u extraordinaria, mabain er la malsegirezza areguard il provediment d'electricitad ch'exista durant in temp pli lung. Perquai cuntegna questa nova periclitaziun er l'antieriura periclitaziun «interrupziun da l'infrastructura da distribuziun Gas».

Periclitaziuns che resultan da la tecnica ch'èn vegnidas agiuntadas da nov, èn:

- ▶ T06: L'interrupziun dals meds da comunicaziun / d'infrastructura signifitga sfidas spezialas u atgnas sfidas per las organizaziuns. Pervia da quai è questa periclitaziun vegnida validada sco relevanta.
- ▶ T07: L'interrupziun da servetschs IT po per exempel resultar d'ina cyberattatga inten-ziunada ed avair consequenzas per plirs posts da servetsch. Pervia da quai èsi pussaivel da considerar ina coordinaziun surordinada. Perquai è la periclitaziun vegnida validada sco relevanta.

Periclitaziuns che resultan da la societad

S01	Attatga convenziunala (terror)	Nova periclitaziun: (tenor CSUS), cuntegna l'antieriura periclitaziun
S02	Cyberattatga	Nova periclitaziun
S03	Incap durant occurrenza gronda	Periclitaziun existenta: anteriuramain «eveniment du-rant occurren-
S04	Fulla da persunas che tschertgan protecziun	Periclitaziun existenta: adattà il titel tenor CSUS (anteriuramain «unda da fugitivs»)
S05	Epidemia / pandemia	Periclitaziun existenta
S06	Epidemias d'animals fitg contagiusas	Periclitaziun existenta: anteriuramain «epidemias d'animals»

Tabella 4: Periclitaziuns che resultan da la societad

Il dumber da periclitaziuns che resultan da la societad è restà egal. En quest connex èn però vegnidas fatgas intginas midadas:

- ▶ S01: Eveniments chaschunads intenziunadamain sco acts terroristics èn ina da las incumbensas principalas da las autoritads polizialas. Tras in potenzialmain grond donn da persunas e tras la pli gronda atenziun ch'in tal incap survegn, pudess dentant ina coordinaziun includenta esser necessaria.
- ▶ L'antierur dossier «S02 Attatga B» na vegn betg pli persequità separadamain, perquai che las periclitaziuns B èn gia cuntegnidas en las periclitaziuns «S05 Epidemia / pandemia» e «S06 Epidemias d'animals fitg contagiusas». Ils deficits ch'èn resultads dal dossier han ins identifitgà ed ins ha definì mesiras. Plinavant èsi uschia, ch'ina attatga B sin il territori chantunal, che sto vegnir considerata sco «pussai vla», na vegniss betg ad ademplir sufficientamain ils criteris da selecziun per vegnir integrada en il catalog. In'attatga cun ina dimensiun dal donn pli gronda vegn percunter tractada en la periclitaziun «S01 Attatga convenziunala (terror)».

- ▶ G04: L'antieriura periclitaziun «unda da fugitivs» vegn da nov designada sco «fulla da persunas che tschertgan protecziun» (tenor CSUS).

Periclitaziun che resulta da la societad ch'è vegnida agiuntada da nov, è:

- ▶ G02: In'attatga intenziunada en il spazi digital, p.ex. cun ransomware, en spezial durant occurrenzas grondas, attatgas sin l'infrastructura critica dal chantun u sin pliras vischnancas a medem temp, che han fitg grondas consequenzas per la societad (tranter quellas er donns da reputaziun) e che pretendan perquai ina coordinaziun includenta. Per quests motivs è la periclitaziun vegnida validada sco relevanta.

3.2 Valitaziun da las ristgas

Per la protecziun da la populaziun è l'analisa da las ristgas cumplessiva, che sa basa sin pussaivels scenaris, ina basa impurtanta per enconuscher e priorisar l'eventual basegn d'agir sco er per realisar la planisaziun da la prevenziun e da las mesiras en il rom dal management integral da las ristgas nuninterrut.

Per valitar la ristga da la periclitaziun respectiva è vegnids sviluppads dus scenaris per mintga dossier da periclitaziuns, in scenari «considerabel» ed in scenari «grond». Omadus scenaris èn bler pli intensivs e bler pli gronds ch'in eveniment quotidian. Quests scenaris pudessan occupar fermamain, respectivamain – tut tenor scenari – surchargiar il sistem da cooperaziun chantunal da la protecziun da la populaziun e da las ulteriuras resursas chantunalas. Sulettamain en il dossier da periclitaziuns «NO2 Auas grondas» han ins desistì sapientivamain d'in scenari «grond», quai sin basa da l'expertisa da l'Uffizi da guaud e privels da la natira (UGP), perquai ch'il scenari «considerabel» cuvra sufficientamain la situaziun per il chantun Grischun.

Per pudair inditgar mintgamai la ristga respectiva, èsi vegnì lavurà cun ina matrix da las ristgas cun ils indicaturs da l'analisa naziunala da las ristgas (CSUS). En questa matrix da las ristgas vegn registrada la dimensiun dal donn sin l'axa x e la frequenza sin l'axa y. La cumbinaziun da las duas axas inditgescha uschia la vaira ristga.

3.2.1 Frequenza

Per mintga scenari da referenza han ins validà la frequenza. Las stimaziuns sa basan sin datas statisticas sco er sin stimaziuns d'experts. L'analisa da las periclitaziuns per il chantun Grischun cumpiglia otg classas da frequenzas, da «F1: main savens che ina giada en 30 000 onns» fin «F8: pli savens che ina giada en 30 onns» (cf. tabella 5).

Frequenza(F)*	F8	F7	F6	F5	F4	F3	F2	F1
1x en ... onns	≤ 30	31-100	101-300	301-1'000	1'001-3'000	3'001-10'000	10'001-30'000	> 30'000

Tabella 5: Classas da frequenzas

3.2.2 Dimensiun dals donns

Ina catastrofa u situaziun d'urgenza ha consequenzas per differents secturs. Per ch'ins possia preschentar la dimensiun totala dals donns en moda uschè cumpletta sco pussaivel, vegnan ils effects da l'analisa da las periclitaziuns per il chantun Grischun inditgads en sis differents indicaturs da donns (cf. tabella 6).

Dimensiun dals donns	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7
Morts (dumber)	1	2-3	4-10	11-30	31-100	101-300	> 300
Persunas grevamain blessadas/malsaunas (dumber)	1-10	11-30	31-100	101-300	301-1'000	1'001-3'000	> 3'000
Persunas che basegnan sustegn* (dumber da dis da persunas)	1-20'000	20'001-60'000	60'001-200'000	200'001-600'000	600'001-2 miu.	2 miu.-6 miu.	> 6 miu.
Donns materials e custs consecutivs (en miu. francs)	≤ 6	7-18	19-60	61-180	181-600	601-1'800	> 1'800
Donns da l'ambient (surfatscha km ² x onn)	≤500	501-1'500	1'501-5'000	5'001-15'000	15'001-50'000	50'001-150'000	> 150'000
qualitativ	strusch	pitschen	remartgabel	considerabel	grond	extrem	catastrofal
Stretga/interrupziun da l'energia e comunicaziun** (dumber da dis da persunas)	1-20'000	20'001-60'000	60'001-200'000	200'001-600'000	600'001-2 miu.	2 miu.-6 miu.	> 6 miu.
	2'857 pers. 7 dis	8'571 pers. 7 dis	6'667 pers. 30 dis	20'000 pers. 30 dis	chant. GR 10 dis	chant. GR 30 dis	chant. GR > 30 dis

* victualias, aua, sanadad, alloschi

** electricitad, gas, infurmaziun, comunicaziun

Tabella 6: Dimensiun dals donns

Per ch'ina classa correspundia per tut ils indicaturs da donns ad in grad da grevezza sumegliant, vegnan definids uschenumnads «custs marginals» per monetarisar ils singuls indicaturs. Ils custs marginals utilisads èn per gronda part surpigliads da l'analisa naziunala da las periclitaziuns da l'Uffizi federal da protecziun da la populaziun e represchentan valurs ch'èn acceptadas generalmain. En quest connex stoi vegnir menziunà, che trais dals custs marginals vegnan valitads pli aut che en l'analisa da las periclitaziuns 2016 (morts da nov 6 miu. francs empè da 5 miu. francs, per di da persuna da nov 500 francs empè da 250 francs e donns da l'ambient per km² x onn da nov 330 000 francs empè da 10 000 francs).

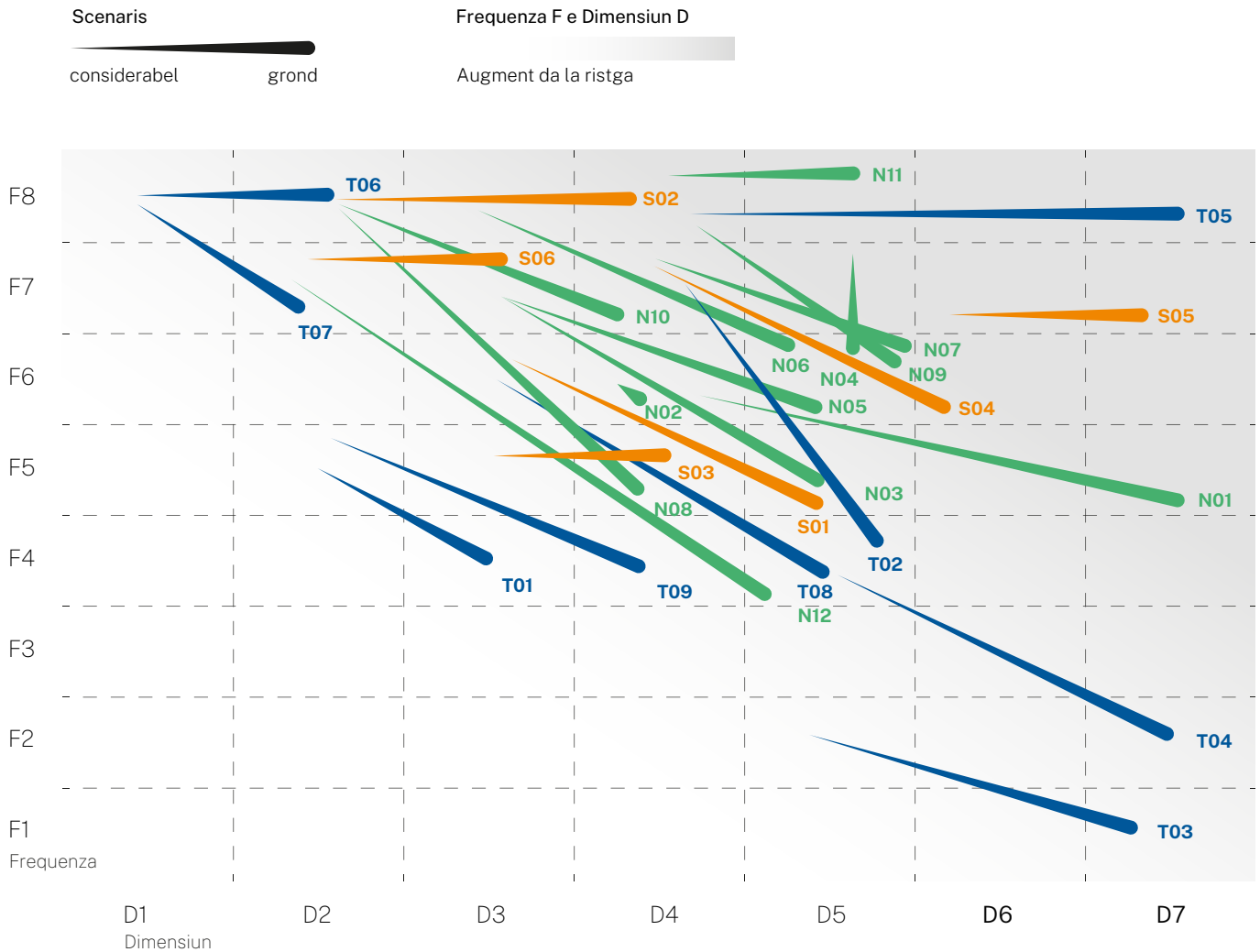
Indicatur dal donn	Unitad	Custs marginals per unitad
Morts	Dumber da persunas	6 miu. francs*
Persunas grevaimain blessadas/ malsaunas	Dumber da persunas	500 000 francs
Persunas che basegnan sustegn	Dis da persunas (dumber da persunas x dis)	250 francs
Donns materials e custs consecutivs	francs	1
Donns da l'ambient	Surfatschas pertutgadas x dumber d'onns dal disturbì (km ² x onn)	330'000 francs
Stretga / interrupziun da l'energia e comunicaziun	dumber da dis da persunas	500 francs

* Ils 6 miu. francs èn repartids sin 5 miu. francs per persuna ed 1 miu. francs reducziun da la capaciad economica

Tabella 7: Custs marginals dals indicaturs dals donns

3.2.3 Matrix da las ristgas

Sin basa da las stimaziuns davart la frequenza e la dimensiun dal donn dals scenaris «consi-derabel» e «grond», mussa la matrix da las ristgas la ristga da las periclitaziuns ch'èn relevantas per il chantun Grischun (cf. illustraziun 4). En cumparegliaziun cun la matrix da las ristgas 2016 èn tschertas ristgas vegnidas validadas da nov. Sco motivs principals per quai pon vegnir numnads ils custs marginals ch'èn validads pli aut (cf. tabella 7), la situaziun da periclitaziun midada e/u ils scenaris novs u adattads da las periclitaziuns.

Periclitaziuns che resultan da la natira N:

- 01 Terratrembels
- 02 Auas grondas
- 03 Bova permanenta
- 04 Enviern da lavinas
- 05 Navaglias fermas
- 06 Crudada da gripa e bova da crappa
- 07 Stempirà
- 08 Incendi da gaud
- 09 Precipitaziuns
- 10 Setgira
- 11 Unda da chalira
- 12 Neobiotas

Periclitaziuns che resultan da la tecnica T:

- 01 Accident da tren con rauba privlusa
- 02 Accident en manaschi C
- 03 Accident en ovra nucleara
- 04 Accident en implant d' accumulaziun
- 05 Stgarsezza d' electricitad
- 06 Interrupziun/restricziun da la telecomunicaziun
- 07 Interrupziun dals servetschs IT
- 08 Accident da traffic sin via/cun rauba privlusa
- 09 Accident da tren da persunas

Periclitaziuns che resultan da la societad S:

- 01 Attatga convenziunala (terror)
- 02 Cyberattatga
- 03 Incap durant occurrenza gronda
- 04 Fulla da persunas che tschertgan protecciun
- 05 Epidemia/pandemia
- 06 Epidemias d'animals fitg contagiusas

Illustraziun 4: Matrix da las ristgas (2025) cun las periclitaziuns ch'èn relevantas per il chantun Grischun

3.3 Analisa dals deficits e mesiras per eliminar ils deficits (fasa II)

Il scenaris ch'èn vegnids elavurads per l'analisa da las ristgas van sapientivamain pli lunsch ch'in eveniment quotidian e duain mussar, tge deficits e tge ulteriurs potenzials d'optimaziun ch'existan anc en las trais fasas prevenziun, superaziun e regeneraziun d'in tal eveniment en il chantun Grischun.

En las trais fasas numnadas qua survart èn vegnids identifitgads tut en tut 26 deficits e da quai èn vegnidas formuladas 26 mesiras. Ellas cuntegnan trais mesiras «r» che basegnan ina decisiun politica tras la Regenza per pudair vegnir realisadas, perquai ch'i ston u vegnir concedids meds finansials supplementars e/u perquai che questas mesiras dovran ina decisiun politica generala, sco p.ex. in'adattaziun giuridica. Plinavant èn vegnidas definidas 23 mesiras «t» che pon vegnir realisadas entaifer las incumbensas quotidianas, cun las resursas da personal existentas ed en il rom dal preventiv ordinari.

Supplementarmain èn vegnidas surpigliadas 10 mesiras da l'analisa veglia da las periclitaziuns, perquai che talas n'han anc betg pudì vegnir realisadas dal tuttatafg.

4

Conclusiuns

Cun terminar la fasa II è avant maun l'emprima reelavuraziun da l'analisa da las periclitaziuns en il Grischun. Las preparaziuns per la fasa finala, la fasa III, vegnan terminadas durant il quart quartal 2025. La reelavuraziun ha mussà, che la controlla regulara da l'analisa da las periclitaziuns è essenziala per sa preparar il meglier pussaivel per la situaziun da periclitaziun che sa mida cuntinuadamain. Tenor il conclus da la Regenza dals 14 da mars 2017 (prot. nr. 229/2017) sto questa controlla vegnir fatga mintga 5 fin 10 onns. Uschia èsi stà pussaivel d'identifitgar periclitaziuns novas e/u periclitaziuns ch'èn sa midadas ed ils deficits respectivs sco er da definir mesiras per minimar / eliminar las ristgas. Plinavant poi vegnir menziunà, che la realisaziun da las mesiras definidas tras ils posts da servetsch cumpetents funcziuna bain.

La reelavuraziun da l'analisa da las periclitaziuns –integrond tut ils posts da servetsch, las organisaziuns ed ils partenaris involvids en la prevenziun, superaziun e regeneraziun –sco er la realisaziun da las mesiras resultadas da tala èn elements impurtants per adattar, mantegnair e meglierar la situaziun da segirezza e la protecziun da la populaziun en il chantun Grischun en situaziuns spezialas ed extraordinarias.

5

Perspectiva

La Regenza survegn il rapport final qua avant maun inclusiv aggiuntas per l'approvaziun. Suent l'approvaziun han ils singuls posts da servetsch l'incumbensa da realisar las mesiras «t» entaifer la perioda proponida e d'instradar ils pass necessari per realisar las mesiras «r».

